

آموزه های

تربیت سیاسی و دینی

بر مبنای نهج البلاغه

پژوهشی در :

نظام تربیت سیاسی و روشهای تربیت دینی بر مبنای سخنان امام علی (ع)

پریسا مسعودیان (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد بهبهان)

سرشناسه	: مسعودیان، پریسا، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی	: نهج البلاغه، فارسی - عربی، برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور	: آموزه‌های تربیت سیاسی و دینی بر مبنای نهج البلاغه/پریسا مسعودیان
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات؛ بهبهان: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بهبهان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۸۳ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۲۴۴۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - سیاست و حکومت
موضوع	: علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - تربیت اخلاقی
شناسه افزوده	: علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه، شرح
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات.
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بهبهان.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ م ۵/س ۰۹ / BP۳۸
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۱۳۷۳

عنوان:	آموزه‌های تربیت سیاسی و دینی بر مبنای نهج البلاغه
تالیف:	پریسا مسعودیان
چاپ اول :	۱۳۹۳
تیراژ :	۱۰۰۰ جلد
قیمت :	۳۵۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷-۹۶۴-۱۰-۲۴۴۵-۳
ناشر :	سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی (با همکاری واحد بهبهان)
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

تکیه گاه دعوت اسلامی امر تربیت است، اسلام آیین تربیت و سازندگی است، و کتاب نهج البلاغه که حاوی سخنان امام علی (ع) است، از منابع اساسی در این زمینه می باشد. در این کتاب می خواهیم، تربیت سیاسی چرا در نهج البلاغه مورد بررسی قرار دهیم. پس لازم است که از جنبه نظری، ساختاری برای این امر فراهم شود. به عبارت دیگر، فرایند تربیت سیاسی بر آموزه هایی متکی گردد. از طرف دیگر، هدف تربیت سیاسی در اسلام و نهج البلاغه، تربیت عموم مردم و کارگزاران حکومتی، بر اساس معیارها و اصول اخلاقی می باشد. همچنین هدف، تربیت شهروندانی است که وظایف سیاسی و دینی خود را بشناسند، و به آن پایبند باشند، و کارگزارانی که مهارت تدبیر امور جامعه را بر اساس آموزه های دین اسلام کسب کرده و آن را اجرا کنند. چون یکی از مسائل مهم و مورد توجه هر نظام سیاسی، چگونگی این عملکرد کارگزاران می باشد، به گونه ای که رفتار درست و سنجیده آنان در استحکام پایه های نظام نقشی شایسته دارد.

امام علی (ع) در این زمینه می فرماید:

«... لَا يَنْبَغِي أَنْ يَكُونَ الْوَالِي عَلَى الْفُرُوجِ وَالْذَّمَاءِ وَالْمَغَانِمِ
وَالْأَحْكَامِ وَإِمَامَةَ الْمُسْلِمِينَ الْبَخِيلُ، فَتَكُونَ فِي أَمْوَالِهِمْ
نَهْمَتُهُ، وَلَا الْجَاهِلُ فَيُضِلَّهُمْ بِجَهْلِهِ.»

«... سزاوار نیست بخیل بر ناموس و خون ها و غنیمت ها و احکام و امامت
مسلمین ولایت و رهبری یابد، تادراموال آنها حریص گردد، و نادان نیز
لیاقت رهبری ندارد تا نادانی خود مسلمانان را به گمراهی کشاند.»
(دستی، ۱۳۸۴، خطبه (۱۳)، ص ۲۴۹)

در این کتاب سعی شده است که از مجموع فرمان ها و دستورالعمل های سیاسی و اخلاقی مندرج در خطبه ها، نامه ها و حکمت های نهج البلاغه، به ویژه نامه امام علی (ع) به مالک اشتر، آموزه های تربیت سیاسی را که شامل اهداف، اصول و روش ها می باشد، استخراج و تدوین کنیم. امید است خوانندگان محترم، دانشجویان گرامی،

اندیشمندان صاحب‌نظر در زمینه‌های تربیت و ابعاد آن مؤلف را از رهنمودهای
خویش بهره‌مند سازند.

پریسا مسعودیان

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱.....	فصل اول: تبیین مفاهیم	۱
۲.....	مفهوم تربیت	۱-۱
۳.....	مفهوم سیاست	۲-۱
۴.....	مفهوم دین	۳-۱
۶.....	مفهوم تربیت سیاسی	۴-۱
۷.....	مفهوم تربیت دینی	۱-۵
۸.....	مفهوم هدف تربیتی	۶-۱
۱۰.....	مفهوم اصل تربیتی	۷-۱
۱۱.....	مفهوم روش تربیتی	۸-۱
۱۳.....	مفهوم آموزه‌های تربیت سیاسی بر مبنای نهج‌البلاغه	۹-۱
۱۴.....	فصل دوم: آموزه‌های تربیت سیاسی بر مبنای نهج‌البلاغه	۱۴
۱۵.....	اهداف تربیت سیاسی بر مبنای نهج‌البلاغه	۱-۲
۱۵.....	مقدمه	۱-۱-۲
۱۵.....	اهداف تربیت سیاسی	۲-۱-۲
۱۵.....	رساندن انسان به آزاد اندیشی	۱-۲-۱-۲
۱۸.....	ایجاد امنیت و صلح	۲-۲-۱-۲
۲۳.....	پرورش روح عدالت خواهی	۳-۲-۱-۲
۲۸.....	توسعه ی آموزش و پرورش	۴-۲-۱-۲
۳۱.....	مبارزه با فقر	۵-۲-۱-۲
۳۶.....	اصول تربیت سیاسی بر مبنای نهج‌البلاغه	۲-۲
۳۶.....	مقدمه	۱-۲-۲
۳۶.....	اصول تربیت سیاسی	۲-۲-۲
۳۶.....	اصل صداقت	۱-۲-۲-۲

اصل مسئولیت سیاسی.....	۳۷	۲-۲-۲-۲
اصل شایسته سالاری.....	۴۰	۳-۲-۲-۲
اصل حق مداری.....	۴۲	۴-۲-۲-۲
اصل وفای به عهد.....	۴۶	۵-۲-۲-۲
اصل مشارکت سیاسی.....	۴۹	۶-۲-۲-۲
اصل مدارا.....	۵۱	۷-۲-۲-۲
اصل ظلم ستیزی.....	۵۲	۸-۲-۲-۲
اصل وحدت.....	۵۴	۹-۲-۲-۲
اصل قانون گرایی.....	۵۵	۱۰-۲-۲-۲
روش های تربیت سیاسی بر مبنای نهج البلاغه.....	۵۶	۳-۲
مقدمه.....	۵۶	۱-۳-۲
روش های تربیت سیاسی.....	۵۶	۲-۳-۲
روش تشویق و تنبیه.....	۵۶	۲-۳-۲-۱
روش الگویی.....	۵۹	۲-۲-۳-۲
روش مشورت.....	۶۱	۳-۲-۳-۲
روش نظارت.....	۶۴	۴-۲-۳-۲
روش امانت داری.....	۶۵	۵-۲-۳-۲
روش پند و اندرز.....	۶۷	۲-۳-۲-۶
فصل سوم: تربیت دینی بر مبنای نهج البلاغه.....	۶۹	
روشهای تربیت دینی بر مبنای نهج البلاغه.....	۷۰	۱-۳
مقدمه.....	۷۰	۳-۱-۱
روشهای تربیت دینی.....	۷۱	۲-۱-۳
شناخت خدا.....	۷۱	۱-۲-۱-۳
شناخت دین.....	۷۳	۲-۲-۱-۳
روش الگو پذیری از معصومان(ع).....	۷۴	۳-۲-۱-۳

۷۵..... روش محبت

۴-۲-۱-۳

۷۷..... منابع

www.ketab.ir